

Rozszczepianie miki

Kategorie: Instytucje

Inna nazwa: Szpaltownia. Miki to związki krzemu stosowane w elektrotechnice, które można znaleźć w wielu silnikach elektrycznych, generatorach i transformatorach, zwłaszcza w obszarach intensywnie eksploatowanych, gdzie panują wysokie napięcie i wysoka temperatura.

Łuszcznia miki została założona w sierpniu 1942 r. przy Wydziale Prądów Słabych (vide) w wyniku dużego zamówienia z berlińskiej firmy Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft Fabriken Hennigsdorf na ten produkt. Zajęcie to nie wymagało dużego wysiłku fizycznego, stąd kierowano tu starszych ludzi i dzieci. Siedzibą były zabudowania przy ul. Brzezińskiej 21, gdzie łuszcznia zajmowała lewą oficynę.

W lipcu 1943 r. kierownikiem Wydziału Prądów Słabych i łuszczenia Miki został Marcel Rosenberg (członek NIK w getcie). W styczniu 1944 r. Wydział mieścił się przy ul. Drewnowskiej 75, w dawnym szpitalu, odnotowano pod tą datą przeniesienie go na ul. Ciesielską, do budynku zajmowanego wcześniej przez Bank Emisyjny.

Proces pracy polegał na rozszczepianiu (rozłupywaniu) lub szpaltowaniu (przecinaniu) miki. Przychodziła ona w postaci ułamków płytek, które trzeba było rozłożyć na cieńsze warstwy. Za pomocą specjalnego noża rozdzielano produkt na tekturce. Nóż miał kształt pilnika o mocno zaostrzonym końcu i spłaszczonych brzegach z rączką metalową lub drewnianą. Łuszczenie polegało na prawidłowym wsadzeniu noża w wygładzony uprzednio bok płytki i oddzieleniu wszystkich warstw. Przebieg pracy zależał od jakości surowca, gdyż duże płatki miki łatwiej się łuszczyły, przy mniejszych było trudniej. Materiał segregowano, część oddawano do magazynu, część stanowiły odpadki nienadające się do rozłupania.

Po szperze (vide) dla dzieci starano się organizować kształcanie zawodowe. W styczniu 1942 r. zatrudniano przy mice 296 osób, w tym 153 dziewczynki i 143 chłopców. Większość pracowała w

grupach, ponad 50 osób razem z dorosłymi. Małe grupy, złożone z 6 osób z wyłonioną spośród siebie grupową, zajęte były od godz. 8 do 14.

Do warsztatu przydzielano głównie młodzież z najbiedniejszych rodzin, najmniej wpływowych, dla których dostęp do innych warsztatów był utrudniony. Przejawiało się to w dużej liczbie podań o złych warunkach materialnych w domu, licznie reprezentowane były miasta, z których pochodzili Żydzi – [Pabianice](#), Zduńska Wola, [Brzeziny](#), [Ozorków](#). Wiele osób zostało tam w 1943 r. przekierowanych z innych resortów, gdzie nie było zamówień.

Izabela Terela

Źródła

APŁ, 278/1094, k. 223-227; *ibid.*, 2177, k. 6; *ibid.*, 31253, k. 2-230; *ibid.*, 221/31297, k. 2-306; *ibid.*, 221/31296, k. 2-71; *ibid.*, 278/1111, k. 13. Kronika, t. 2, s. 433, 4.08.1942.

Tagi

administracja żydowska gospodarka młodzież produkcja

Data aktualizacji: 30-07-2026

Data dodania: 20-08-2025